

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Acta Synodalia Osnabrvngensis Ecclesiae, Ab Anno Christi
MDCXXVIII.**

Brogberen, Johannes

Coloniae Agrippinae, 1657

Cap. XXIV. De non admittendis Sacerdotibus, nisi cum approbatione.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14298

ferio commendatur, ut diligenter adlaborent, quo Ecclesiarum jura integra permaneant, & sacrarum foundationum obligationes non obli- terentur, neve constituta à fidelibus Missarum officia aut piæ fundationes, ministrorum negli- gentiâ, omittantur, aut aliorum etiam infideli- tate intervertantur; & sicubi aliquid tale fa- ctum esse meminerint, aut indagare potue- rint, similiter ad nos quamprimum fideliter referant.

C A P. XIX. *De libro Pastoralis seu Cæremoniali.*

Q Via etiam rituum ac cæremoniarum in Sacramentorum administratione magna est variatio; hanc præcavere cupientes, aucto- ritate Serenissimi & Reverendissimi Principis & Archiepiscopi Coloniensis, tanquam Me- tropolitani, Anno 1614 Coloniæ impressum & approbatum librum Pastoralem, quem Agendam vocant, ita omnibus commenda- tum cupimus, ut illo solo in Sacramentis dis- pensandis & sacris officiis ac cæremoniis per- ficendis utantur, ut nec Sacramentalibus nec essentialibus alicujus Sacramenti quicquam unquam detrahatur, vel, contra morem Eccle- siæ Catholicæ, aliquid in iis immutetur: in- jungentes omnibus & singulis Pastoribus, Vi- caris & Sacellanis Curatis, ut hunc librum non solum habeant, sed & diligenter revol- vant, sibi que usû & lectione frequenti fami- liarem reddant: & requirimus omnes & sin- gulos, quibus visitandi Ecclesias munus in- cumbit, ut in hanc rem oculos diligenter in- tendant, ne qua Parochia isto libro careat, sed bina exemplaria habeat; & contra negligen- tes debitam animadversionem adhibeant.

C A P. XX. *Sacramenta & Parochialia officia quomodo gratis administranda.*

Q Vamvis in Pastoribus & Curatis repre- hensibile non sit, illud, quod post Sacra- mentorum administrationem sponte offertur, accipere, aut, quod juxta laudabilem consue- tudinem eis debetur, peracto ministerio pete- re; caveant tamen, ne directe vel indirecte pa- ctionem aut contractum aliquem incant, pro Sacramento administrando, prædicatione, se- pultura, vel quovis alio Pastoralis officio pera- gendo, aut ne contra voluntatem pauperum hominum aliquid ab ipsis extorqueant, aut pretia certa præfigant, aut in iplo baptisinate infantium, qui legitime nati non sunt, ulterius aliquid & quasi in pœnam (quod factum esse, illibenter intelleximus) requirant; ne avaritiæ & Simonix à Canonibus inflicta pœnæ reatum incurrant, ac etiam, pro modo culpæ, arbitrariè à Nobis puniantur. Superfluum etiam & ab Ecclesiæ Catholicæ usu alienum censemus, in quorumvis rusticorum & puero-

rum sepultura conciones adhibere; sed poterit populus, post cæremonias Catholicas, admo- nitionem succinctam mortalitatis, ac cohor- tationem solitam ad preces, deinde dimitti.

C A P. XXI. *In Matrimonio contra- hendo servetur decretum Concilii Tridentini.*

D E Matrimonio autem servetur decretum Concilii Tridentini sess. 24, c. 1, de re- format. mat. Sciantque omnes qui aliter, quam præsentè Parocho vel alio Sacerdote de ipsius Parochi seu ordinarii licentia, & duobus testi- bus præsentibus, matrimonium contrahere at- tentabunt; hujusmodi contractus nullos & ir- ritos esse; nec matrimonium nec prolem inde natam legitimam esse: quod, à Parochis, sub- ditis suis publicè denunciari mandamus, & ut diligenter ea observentur, quæ ibidem, de pro- clamacionibus faciendis, & præparatione ad sacrum Pœnitentiæ & Eucharistiæ sacramen- tum, sponis insinuanda præcepta sunt.

C A P. XXII. *SS. Sacramenta ne in privatis aedibus administrantur, sine gravi causa & expressa licentia.*

V Olumus etiam, in hoc SS. Sacramentis debitam majestatem & reverentiam ob- servari, ne sine justa causa, necessitate, aut Ordinarii licentia, in privatis aedibus mini- strentur aut celebrentur, sed iis locis, quæ ad hoc publico usû destinata sunt, & quæ mini- strantes ac suscipientes, omnesque circumstan- tes, in fide, charitate, ac debita reverentia magis accendant, omnique cultu ac religione sanctissime peragenda admoneant.

C A P. XXIII. *Vt decor domus Domini conservetur, & habitus decentia in administratione SS. Sacramentorum.*

Q Vapropter, quod supra quoque insinua- tum fuit, omnino volumus & manda- mus, ut Tabernacula, Baptisteria, Altaria, & similia loca, nitida omnique cultu adorna- ta sint; quæ Parochorum perpetua inspectio, Aedituorum aut Custodum diligens cura erit: & ut, Sacramentum aliquod administraturus, decenter indutus sit vestibus sacris, ad minus superpelliceo & stola; & qui illi adfistit, sive Clericus sive aedituus aut Sacristanus, mundo & decenti superpelliceo sit indutus; qui Sa- cerdoti oranti totius Ecclesiæ nomine respon- deat.

C A P. XXIV. *De non admittendis Sacerdotibus, nisi cum approbatione.*

N On liceat vago, ignoto aut extraneo Sacerdoti, Missarum celebrationem, vel etiam

De con-
secrat. dist.
1. c. 1.
12. 14.
15. & per
rot. c. sic
ut. c. mis-
sarum. c.
hic ergo. c.
nullus
presbyt. c.
non oportet. c. Cla-
ricos. De
consecrat.
distinct.
1. Cle-
ment. de
baptismo.
Stat. Si-
fridi A.
Colon. c.
8. Conc.
Provinc.
sub Herm.
V. part. 7.
Conc. Pro-
vinc. sub
Adolpho
III. Dete-
standa.
1 Conc.
Trid. sess.
22. de ol-
serv. &
evitandis
in celeb.
Missæ.
idem sess.
23. c. 15.
& 16. de
ref.

1 c. Ba-
pstandos.
c. multi-
c. c. pla-
cuis. &
alii cum
segg. 1.9.
1. c. cum
in Eccle-
siæ. c. cum
ad Apo-
stol. de
Simonix.

etiam cuius alteri Sacerdoti, Confessionis vel aliorum Sacramentorum administrationem, aut Verbi divini prædicationem in Ecclesiis Nostræ Diocesis assumere, nisi examine præmissio, & approbatione Nostra, vel Nostræ in Spiritualibus Vicarii, in scriptis obtenta.

CAP. XXV. *De libris necessariis Parochorum, & Catechismo.*

Hortamur etiam Parochos, ut libros necessarios & ad officium suum exequendum commodos, sibi comparent, ac, præter utrumque Testamentum, approbatæ translationis, Latinæ & Germanicæ, Sanctorum Patrum libros, quoscunque pro facultatibus suis poterunt, comparare sibi studeant; præsertim eos, qui pastoralia officia exercent, & ad hæc in scriptis suis excolenda collimarunt, ac præsentis statui Ecclesiæ ad defensionem fidei & restitutionem morum ac disciplinæ Christianæ plurimum conferunt. quorum indicem, si ita res postulet, ipsis posthac dabimus.

2 Parochi quoque & Curati, Catechismum Canisii, quem edi & distribui curavimus, diebus Festivis ac Dominicis, tempore congruo, pueris & rudi populo proponant & diligenter explicent.

3 Volumus quoque, ad incertitudinem omnem multaque incommoda præcavenda, ut omnes Pastores & Curati tres libros habeant, in quorum uno baptizatorum nomina cum patris, cum anno & die & parentum nominibus, scribantur; si sit autem illegitimus partus, matris tantum nomen adscribatur.

4 In secundo referantur nomina eorum, qui matrimonio junguntur & instrumenta, in anno, die, omnibusque parentum seu proximorum cognatorum, & aliquot testium.

5 In tertio, juxta ordinem domorum, vicinitatum ac familiarum, conscribantur omnium & singulorum Parochiali curæ subjectorum nomina, cum die natiuitatis & baptismatis; & si ad rationis annos pervenerint, singulis annis per notam illis adscribatur, qui peccata sua confessi fuerint circa Pascha & communionem susceperint, & aliorum nomina qui confessi non fuerint nec communicaverint, & infra Pascha & Pentecosten Nobis, aut Nostræ in Spiritualibus Vicario, in scriptis exhibeantur.

CAP. XXVI. *De promulgatione & insinuatione rerum necessariorum à Pastoribus facienda.*

His quoque Pastoribus & Curatis serio injunctum volumus, ut, quæ in statutis Synodalibus, aut alias à Nobis constituta & promulgata sunt, aut quæ ex Concilii Tridentini decretis ad Parochianos suos pertinent, ipsis intimare & inculcare non omitant.

CAP. XXVII. *De Provisoribus, Structoribus, seu Magistris fabrica.*

Provisoribus seu Ædilibus & structoribus Ecclesiarum & Capellarum (quos non alios quam Catholicos esse volumus,) serio injungimus & mandamus, quatenus Ecclesias, Capellas, Oratoria, Altaria, Cœmeteria, Campanas, Fenestras, Sacerdotalia paramenta, & quæcunque vasa ad divinum usum & Ecclesiæ Sacramenta deservientia, fieri, reparari, restaurari, consecrari & renovari faciant & procurent, & ad Pastorum & Curatorum requisitionem in hoc se faciles & obediens præsentent; alioquin pœnam Nostram arbitrariam pro modo negligentia seu contumacia experturi.

CAP. XXVIII. *De rationibus reddendis.*

Quibus etiam sub districtione eadem mandamus, ut Ecclesiæ reditus non in alios usus extraneos convertant, & singulis annis, in præsentia Parochi & ad hoc deputatorum, accuratas & particulares rationes reddant in scriptis, conservandas in cista aliqua templi; quas, requisiti, Nobis aut Nostris ad hoc deputatis, facile exhibere possint.

CAP. XXIX. *De Archivio, Inventario, & Transumpto Literarum, Monumentorum & Registorum.*

Litteræ Originales, Registra, & alia quæcunque monumenta & instrumenta, in Archivio vel cista, tribus differentibus seris custodita, diligenter asserventur; cujus unam clavem habeat Pastor, alteram Senior Ecclesiæ provisor, seu ædilis, tertiam ejus Senior collega obtineat; nec unquam Archivium vel cista aperiatur, nisi singuli clavium custodes personaliter sint præsentis.

2 Præter vero summariam illam designationem reddituum Pastoralium & beneficiorum (de qua supra c. 17;) harum omnium literarum, monumentorum, instrumentorum, jurium, reddituum, obventionum Inventarium quamprimum opera Pastorum in præsentia Notarii ubique conficiatur, & paulatim etiam in authenticam formam à Notario transumatur, sicuti etiam quarumcunque rerum Ecclesiasticarum mobilium, calicum, corporalium, purificatoriorum, sanctarum Reliquiarum, vestium sacrarum, ornamentorum, librogum, aliorumque factorum instrumentorum, repertorium instituat, ut Ecclesiarum necessitates eò magis agnoscere ac juvare possimus.

CAP.